

۱ حاصل هم‌ارزی زیر کدام است؟

$$q \vee \sim (p \vee \sim q) = ?$$

(۱) p (۲) q

(۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

۲ عکس نقیض گزاره "اگر ۲ اول باشد، آنگاه ۳ فرد است" کدام است؟

(۱) اگر ۲ اول نباشد، آنگاه ۳ فرد نیست.

(۲) اگر ۳ فرد نباشد، آنگاه ۲ اول نیست.

(۳) اگر ۳ فرد باشد، آنگاه ۲ اول است.

(۴) اگر ۲ اول باشد، آنگاه ۳ فرد است.

۳ اگر جدول ارزش برای پنج گزاره را رسم نماییم، در چند سطر از جدول، ارزش گزاره‌ها مانند هم نیستند؟

(۱) ۵ (۲) ۲

(۳) ۳۰ (۴) ۳۲

۴ کدام یک از جملات زیر نشان‌دهنده یک گزاره است؟

(۱) چه هوای خوبی!

(۲) آیا ریحانه دانشجو است؟

(۳) تهران پایتخت ایران نیست.

(۴) برو درست را بخوان.

۵ کدام گزاره یک گزاره مرکب است؟

(۱) ۲ عددی اول است.

(۲) عدد $\sqrt{2} + \sqrt{3}$ گنگ است.

(۳) امیر و ساسان باهم به پارک رفتند.

(۴) اگر یک چهار ضلعی متوازی‌الاضلاع باشد، آنگاه لوزی است.

ارزش گزاره زیر کدام است؟ (F گزاره‌ای همیشه نادرست و T گزاره‌ای همیشه درست است)

۶

$$[\sim p \wedge (\sim p \vee q)] \vee (\sim q \wedge q) \equiv ?$$

(۱) F (۲) وابسته به ارزش p

(۳) T (۴) وابسته به ارزش q

۷ اگر $p \Leftrightarrow q$ معادل $(p \wedge q) \vee r$ باشد، کدام است؟

۷

(۱) $\sim (p \wedge q)$ (۲) $\sim p \wedge q$

(۳) $\sim p \vee q$ (۴) $\sim (p \vee q)$

۸ اگر ارزش گزاره $p \vee q$ نادرست باشد، عبارت زیر با کدام گزینه هم‌ارز است؟

۸

$$[(\sim p \wedge q) \vee (p \vee F)]$$

(T گزاره همیشه درست و F گزاره همیشه نادرست است.)

(۱) T (۲) $\sim p$

(۳) F (۴) q

۹ کدام گزینه یک ترکیب دو شرطی از گزاره‌ها است؟

۹

(۱) ۲ عددی اول است نتیجه می‌دهد که ۷ عددی فرد است.

(۲) $\sqrt{4}$ عددی گویا است و از ۴ که عددی مربع کامل است، نتیجه می‌شود.

(۳) فرد بودن عدد ۵ شرط لازم و کافی برای زوج بودن عدد ۶ است.

(۴) اگر یک چهار ضلعی مربع باشد آنگاه چهار ضلعی لوزی است.

۱۰ کلمات کدام گزینه به ترتیب برای پر کردن جای خالی مناسب است؟

۱۰

- اگر یک گزاره درست و دیگری نادرست باشد، ارزش ترکیب فصلی دو گزاره، است.

- اگر p نادرست و ارزش گزاره $p \Rightarrow q$ درست باشد، ارزش گزاره q، است.

- ارزش گزاره دو شرطی $p \Leftrightarrow \sim p$ همواره است.

(۱) درست، درست، درست (۲) درست، نادرست، درست

(۳) نادرست، نادرست، نادرست (۴) درست، نادرست، نادرست

۱۱ عکس نقیض گزاره شرطی "اگر n عددی فرد باشد، آنگاه $3n$ عددی فرد است." ($n \in \mathbb{Z}$) کدام است؟

۱۱

(۱) اگر $3n$ زوج باشد، آنگاه n زوج است. ($n \in \mathbb{Z}$) (۲) اگر $3n$ فرد باشد، آنگاه n فرد است. ($n \in \mathbb{Z}$)

(۳) اگر n زوج باشد، آنگاه $3n$ زوج است. ($n \in \mathbb{Z}$) (۴) اگر n زوج باشد، آنگاه $3n$ فرد است. ($n \in \mathbb{Z}$)

- (۱) در ترکیب شرطی اگر هر دو گزاره هم‌ارزش باشند، آنگاه ارزش گزاره شرطی نادرست است.
 (۲) در ترکیب شرطی اگر هر دو گزاره مخالف ارزش یکدیگر باشند، گزاره هم می‌تواند درست و هم نادرست باشد.
 (۳) در ترکیب شرطی اگر مقدم نادرست باشد، ارزش ترکیب همواره درست است.
 (۴) در ترکیب شرطی اگر مقدم درست و تالی نادرست باشد، ارزش ترکیب همواره نادرست است.

همارز گزاره $(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)$ ، کدام است؟

- (۱) $\sim p$
 (۲) p
 (۳) q
 (۴) $\sim q$

اگر گزاره $p \vee (\sim q \wedge p)$ نادرست و گزاره $\sim r$ درست باشد، گزاره $\sim p \vee (q \wedge r)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

- (۱) F
 (۲) T
 (۳) q
 (۴) p

اگر ارزش گزاره $(q \wedge p) \Rightarrow (q \wedge r)$ نادرست باشد، آنگاه گزاره $(\sim r \Leftrightarrow p) \Leftrightarrow (r \wedge \sim p)$ هم ارز با کدام است؟

- (۱) T
 (۲) گاهی درست، گاهی نادرست
 (۳) F
 (۴) $\sim q$

اگر ارزش گزاره $(\sim q \wedge p) \vee (\sim p)$ نادرست باشد، آنگاه ارزش p و q به ترتیب چگونه باشد؟ (T: درست، F: نادرست)

- (۱) F-T
 (۲) T-F
 (۳) T-T
 (۴) F-F

نقیض یک گزاره فصلی که مرکب از دو گزاره ساده است، در چند حالت دارای ارزش نادرست است؟

- (۱) یک حالت
 (۲) دو حالت
 (۳) سه حالت
 (۴) چهار حالت

اگر ارزش گزاره $(p \Leftrightarrow s) \Rightarrow q$ نادرست باشد، ارزش گزاره $p \wedge q$ کدام است؟

- (۱) T
 (۲) F
 (۳) p با هم‌ارز است.
 (۴) نامشخص است.

کدام هم‌ارزی درست است؟

- (۱) $(-a^2 > 0) \equiv (|a| > 0)$
 (۲) $(\frac{1}{3} \in \mathbb{R}) \equiv (\sqrt{16} \in \mathbb{Q}^c)$
 (۳) $(\sqrt{(-4)^2} = -4) \equiv (2^0 = 0)$
 (۴) $(\frac{2}{3} > \frac{1}{5}) \equiv -\frac{1}{3} > -\frac{1}{4}$

۲۰ ارزش کدام گزاره مرکب درست است؟

- (۱) 39 عددی فرد و اول است.
 (۲) $(\sqrt{3} + 1)^2 = 4 \Leftrightarrow -1 < \sqrt{2} - 1 < 0$
 (۳) اگر $\sqrt{3}$ عددی گنگ باشد، آنگاه $\frac{\sqrt{3}}{3}$ عددی گویا است.
 (۴) 125 عدد مربع کامل است یا $\sqrt{9} = \pm 3$.

۲۱ کدام بیت دارای آرایه "تلمیح" است و بیشترین تشبیه را دارد؟

- (۱) نگاه دار گرت چون عقیق آبی هست که خضر بادیه عشق، آتشین جگر است
 (۲) غنچه چون عیسی به گفتار آمده است از مهد شاخ گل چو مریم مهر خاموشی به لب بنهاده است
 (۳) چون زلیخامشربان ما را تلاش قرب نیست دیده یعقوب ما را بوی پیراهن بس است
 (۴) به جوی شیر چو فرهاد تیشه فرسودن یکی ز جمله بازیچه های طفلانه است

۲۲ درون مایه کدام اثر متفاوت است؟

- (۱) مرصادالعباد (۲) دیوان شمس
 (۳) نفحات الانس (۴) المعجم

۲۳ با خوانش درست کدام بیت می توان آن را در سه خانه جای داد؟

- (۱) اسیرش نخواهد رهایی ز بند شکارش نجوید خلاص از کمند
 (۲) تویی یاری رس فریاد هرکس به فریاد من فریادخوان رس
 (۳) خدایا تو دانی که بر ما چه آمد خدایا تو دانی که ما را چه شد
 (۴) ز کوی یار می آید نسیم باد نروزی از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی

۲۴ آرایه های "تشبیه، ایهام، تلمیح، کنایه و استعاره" به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) چون طفل اشک پرده دری شیوه تو بود پنهان نمی کنم که ز چشم افتادیم
 (ب) مرغ بهشت بودم و افتادم به دام اما تو طفل بودی و از دست دادیم
 (ج) شب بود و عشق و وادی هجران و شهریار ماهی نتافت تا شود از مهر هادیم
 (د) دلنگ شامگاه و به چشم ستاره بار گویی چراغ کوکبه بامدادیم
 (ه) فرزند سرفراز خدا را چه عیب داشت ای مادر فلک که سیه بخت زادیم

- (۱) الف، ج، د، ب، ه (۲) ه، ج، ب، الف، د
 (۳) ه، ب، ج، الف، د (۴) الف، د، ب، ج، ه

آثار کدام گزینه به درستی جاهای خالی متن زیر را کامل می‌کند؟

"جامی معروف‌ترین شاعر قرن نهم، کتاب را به تقلید از نوشت و در کتاب خود نیز شیوه تذکره‌الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد. او همچنین مثنوی‌هایی به پیروی از نظامی سرود که یکی از آن‌هاست."

۱) بهارستان - بوستان سعدی - سبحة‌الابرار - نفحات‌الانس

۲) بهارستان - گلستان - نفحات‌الانس - مخزن‌الاسرار

۳) بهارستان - گلستان سعدی - نفحات‌الانس - تحفة‌الاحرار

۴) نفحات‌الانس - بوستان سعدی - تحفة‌الاسرار - هفت‌اورنگ

کدام بیت، فاقد استعاره و دارای "تشبیه و جناس" است؟

۱) آن زمان کان ماه رخشان خورآیین رخ نمود باغ، پر گلچهر گشت و کاخ، پر اورنگ بود

۲) چه غم ز حربه و حرب عرب چو مجنون را مقیم بر در لیلی مقام خواهد بود

۳) تا زدی در دل من خیمه به اقبال غمت شادی از جان من غم‌زده بگریخته است

۴) دانی که بر عذار تو خال سیاه چیست؟ زاغی که بر کناره باغی نشسته است

نویسندگان آثار "محاكمة‌اللغتين، انوار سهیلی، جمشید و خورشید" به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

۱) امیرعلی شیرنواپی - ملاحسین واعظ کاشفی - سلمان ساوجی

۲) ظهیرالدین بابر - ملامحسن واعظ کاشانی - عبید زاکانی

۳) امیرعلی شیرنواپی - ملامحسن واعظ کاشانی - سلمان ساوجی

۴) ظهیرالدین بابر - ملاحسین واعظ کاشفی - عبید زاکانی

در قرن هشتم زبان شعر جز در سروده‌های و به سستی گرایید.

۱) ابن یمین - حافظ

۲) حافظ - خواجه

۳) سلمان ساوجی - حافظ

۴) عبید زاکانی - ابن یمین

آرایه‌های بیت "می‌تواند تا شدن فرمانروا جان عزیز همچو ماه مصر در چاه وطن باشد چرا" در کدام گزینه آمده است؟

۱) جناس، تضاد، ایهام، اغراق، حس‌آمیزی

۲) تلمیح، ایهام تناسب، اغراق، تشبیه، کنایه

۳) تلمیح، ایهام، حس‌آمیزی، کنایه، استعاره

۴) ایهام تناسب، تشبیه، جناس، تضاد، استعاره

در همه بیت‌ها به جز بیت دو تشبیه وجود دارد؟

۱) سعدیا گر در برش خواهی چو چنگ گوشمالت خورد باید چون رباب

۲) به خدا که پرده از روی چو آتشت برافکن که به‌اتفاق بینی دل عالمی سپندت

۳) بر آتش عشقت آب تدبیر چندان که زدیم بازنشست

۴) خدنگ غمزه از هر سو نهان افکندن تا کی سپر انداخت عقل از دست ناوک‌های خون‌ریز

هجابندی مصراع "دل بیرده است آن نگار شوخ چشم از دست ما" در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۳۱

- (۱) دل / پ / بُرده / اس / تان / ن / گار / شوخ / چشم / از / دس / ت / ما
 (۲) دل / پ / بُر / دس / تان / ن / گا / ر / شوخ / چم / مز / دس / ت / ما
 (۳) دل / پ / بُر / دست / آن / ن / گار / شوخ / چش / مز / دس / ت / ما
 (۴) دل / بُرد / است / آن / ن / گا / ر / شوخ / چش / مز / دست / ما

کدام یک از مؤلفان زیر به مضامین عرفانی نپرداخته اند؟

۳۲

- (۱) شاه نعمت‌الله ولی
 (۲) سلمان ساوجی
 (۳) عراقی
 (۴) نجم دایه

آرایه‌های بیت زیر، در کدام گزینه "تماماً" درست آمده است؟

۳۳

"تو را که موی میان هم وجود و هم عدم است / دو زلف افعی ضحاک و چهره جام جم است"

- (۱) تلمیح، جناس، استعاره، مجاز
 (۲) تشبیه، پارادوکس، جناس، ایهام
 (۳) مجاز، تلمیح، تشبیه، ایهام
 (۴) تشبیه، پارادوکس، تلمیح، جناس

در بیت زیر چند تشبیه به کار رفته است؟

۳۴

"تو ماه آسمانی و ما را به دست ظلم / در زیر پای هجر چو خاک زمین مکن"

- (۱) دو
 (۲) سه
 (۳) یک
 (۴) چهار

متن زیر در مورد کدام یک از شخصیت‌ها است؟

۳۵

"از چهره‌های علمی و سیاسی در عصر ایلخانان به شمار می‌رود. وی وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود."

- (۱) خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی
 (۲) نجم‌الدین رازی
 (۳) دولت‌شاه سمرقندی
 (۴) خواجه نظام‌الملک طوسی

کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات نادرست است؟

۳۶

- (۱) نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم قوت گرفت اما در قرن هشتم با سیطرهٔ تیموریان بر ایران از میان رفت.
 (۲) در قرن ششم برخی نویسندگان آثار موجود را که به نثری ساده بود، به نثر فنی بازنویسی می‌کردند.
 (۳) در قرن‌های هفتم و هشتم لغات قبایل ترک و مغول به زبان فارسی وارد شد که در دورهٔ تیموری سرعت رشد آن بیشتر شد.
 (۴) تاریخ‌نویسی در قرون هفتم و هشتم به اسلوب ساده رواج یافت اما نمونه‌هایی به نثر پیچیده نیز در میان تاریخ‌های این دوره یافت می‌شود.

تعداد هجاهای مصراع زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟
"من سری دارم و در پای تو خواهم بازید"

- (۱) چهارده
(۲) پانزده
(۳) دوازده
(۴) سیزده

آرایه‌های "استعاره، تشبیه، واج‌آرایی، کنایه و ایهام" به ترتیب در کدام ابیات، آمده است؟
الف) ای عاقل اگر پای به سنگیت برآید
ب) رحمت نکند بر دل بیچاره فرهاد
ج) از دست کمان مهره ابروی تو در شهر
د) در وهم نیاید که چه مطبوع درختی
ه) آن کیست که پیرامن خورشید جمالش

- (۱) د، ج، ه، ب، الف
(۲) الف، د، ه، ج، ب
(۳) د، الف، ج، ه، ب
(۴) ه، د، ج، الف، ب

در ابیات زیر چند "تشبیه" وجود دارد؟

ماه خورشیدنمایش ز پس پرده زلف آفتابی‌ست که در پیش سحابی دارد
صلای یوسف گل شد جهان‌گیر زلیخای جوان شد عالم‌پیر
چه کنم آه که گلبرگ بناگوش تو را نگه گرم من و سیلی استاد یکی‌ست

- (۱) هفت
(۲) هشت
(۳) شش
(۴) نه

کدام شاعر از شعرای قرن هشتم نیست؟

- (۱) حمدالله مستوفی
(۲) ابن‌یمین
(۳) عبید زاکانی
(۴) سلمان ساوجی

کدام‌یک از انواع تاریخ‌نگاری در آغاز برای ثبت سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد؟

- (۱) تاریخ‌نگاری روایی
(۲) تاریخ‌نگاری تحلیلی
(۳) تاریخ‌نگاری ترکیبی
(۴) تاریخ‌های عمومی

عبارت مقابل به کدام‌یک از شاخه‌های تاریخ‌نگاری اشاره دارد؟ "نگارش تاریخ جهان را از آفرینش عالم آغاز می‌کردند و سپس به شرح زندگی حضرت آدم و دیگر پیامبران می‌پرداختند."

- (۱) تاریخ‌های سلسله‌ای
(۲) تاریخ‌های عمومی
(۳) تاریخ‌های منظوم
(۴) تاریخ‌های محلی

کدام‌یک از گزینه‌های زیر کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب‌ورسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند؟

- (۱) سفرنامه‌ها
(۲) نوشته‌های جغرافیایی
(۳) آثار شفاهی
(۴) سیاست‌نامه‌ها و اندرزنامه‌ها

در کدام روش مورخ ناچار به گزینش و انتخاب است و امکان دارد از برخی جنبه‌ها چشم‌پوشد؟

۴۴

- (۱) تاریخ‌نگاری روایی
- (۲) تاریخ‌نگاری ترکیبی
- (۳) تاریخ‌نگاری تحلیلی
- (۴) سال‌شماری

کدام گزینه با اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروایان می‌پردازد؟

۴۵

- (۱) تاریخ‌های سلسله‌ای
- (۲) تاریخ‌های محلی
- (۳) قابوس‌نامه
- (۴) سیاست‌نامه

کدام‌یک از ویژگی‌های زیر، مربوط به تاریخ‌های محلی است؟

۴۶

- (۱) انگیزه نویسنده، ضبط رویدادهای تاریخ و نگارش زندگی‌نامه مفاخر محلی بوده است.
- (۲) این نوع از تاریخ‌نگاری، در دوره تیموریان بسیار رونق یافت و تاکنون ادامه دارد.
- (۳) از معروف‌ترین آثار تاریخی محلی می‌توان به طبقات الکبری و مروج‌الذهب اشاره کرد.
- (۴) در این نوع، مؤلفان به اشاره فرمانروا تاریخ و روایات موردنظر خود را ثبت می‌کردند.

کدام گزینه به ترتیب مبین پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

۴۷

- (الف) جاهلیت در قرآن مترادف با چیست و در منطقه نجران پیروان کدام دین ساکن بودند؟
- (ب) جنگ بدر پیامد کدام اقدام مشرکان بود و چه زمانی پیامبر تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت؟
- (ج) چه عاملی در دوران خلیفه دوم مانع از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی گردید؟

(۱) الف) نادانی و فقدان علم و معرفت - یهودیان (ب) جبران شکست احد، با آشکارشدن کینه‌توزی و دشمنی یهودیان (ج) ساده‌زیستی و سخت‌گیری نسبت به کارگزاران خلافت

(۲) الف) داشتن فرهنگ و اخلاق خشن و گستاخ - مسیحیان (ب) تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش، به دنبال نزول آیات جهاد (ج) توزیع عادلانه ثروت بر پایه مساوات اسلامی

(۳) الف) نادانی و فقدان علم و معرفت - مسیحیان (ب) شکست احد، در پی فتنه‌گری‌های منافقان به سرپرستی عبدالله بن ابی (ج) ساده‌زیستی و سخت‌گیری نسبت به کارگزاران خلافت

(۴) الف) داشتن فرهنگ و اخلاق خشن و گستاخ - یهودیان (ب) تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش، با آشکارشدن کینه‌توزی‌ها و دشمنی‌های یهودیان (ج) توزیع عادلانه ثروت بر پایه مساوات اسلامی

به ترتیب "عجائب‌المقدور"، "شاهنامه" و "المسالک‌والممالک" جزء کدام‌یک از گونه‌های تاریخ‌نگاری هستند؟

۴۸

- (۱) اندرزنامه‌ها، تک‌نگاری‌ها و متون جغرافیایی
- (۲) تک‌نگاری، تاریخ‌های منظوم، متون جغرافیایی
- (۳) تاریخ‌های سلسله‌ای، تاریخ‌های محلی و تک‌نگاری
- (۴) تاریخ‌های عمومی، تاریخ‌های سلسله‌ای و تاریخ‌های محلی

منابع غیرنوشتاری به خصوص محوطه‌ها و بناهای تاریخی، در کدام زمینه به مورخان کمک می‌کنند؟

۴۹

- (۱) فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته
(۲) آشنایی با فنون معماری و سنگ‌تراشی
(۳) شناخت انواع شیوه‌های تاریخ‌نگاری
(۴) شناخت عقاید مذهبی

مورخان دوره اسلامی نوشته‌های خود را به چه روشی تنظیم و ارائه می‌کردند؟

۵۰

- (۱) تحلیلی و تفسیری
(۲) سال‌شماری و موضوعی
(۳) روایی و ترکیبی
(۴) ترکیبی و تحلیلی

بیابان‌های گرم عمدتاً در کدام نواحی قرار دارند؟

۵۱

- (۱) در عرض جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد
(۲) در نواحی مجاور مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی
(۳) در نواحی مجاور مدار استوا
(۴) در عرض‌های جغرافیایی پایین یا در ارتفاعات کم.

مراتع مداری در حاشیه صحرا به چه چیزی تبدیل می‌شوند؟

۵۲

- (۱) ساوان پراکنده
(۲) دشت
(۳) ساوان متراکم
(۴) استپ‌های بیابانی

محور زمینی بر کدام مدار مایل می‌باشد و ناحیه کم‌فشار هوا چگونه است، بیابان‌های گرم عمدتاً در کدام نواحی قرار دارند؟

۵۳

- (۱) مدار گردش انتقالی، به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود - در نواحی مجاور مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی
(۲) مدار گردش وضعی، به سمت مرکز ناحیه کم می‌شود - در عرض‌های جغرافیایی بالا
(۳) مدار گردش انتقالی، به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد - در نواحی مجاور مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی
(۴) مدار گردش وضعی، به سمت مرکز ناحیه افزایش می‌یابد - در عرض‌های جغرافیایی بالا

نواحی سیاسی، براساس کدام‌یک از انواع مرزها از نواحی مجاور خود، متمایز می‌شوند؟

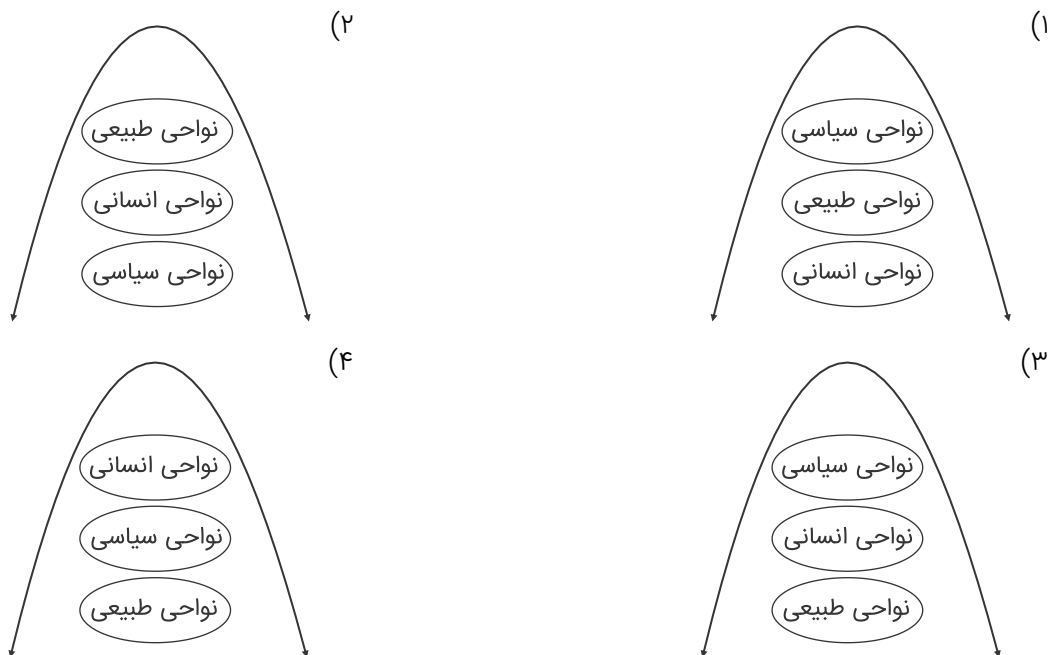
۵۴

- (۱) مرزهای قراردادی
(۲) مرزهای آبی
(۳) مرزهای طبیعی
(۴) مرزهای کوهستانی

انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به جغرافی‌دان بستگی دارد.

۵۵

- (۱) طرز تفکر
(۲) عوامل انسانی
(۳) شیوه کار
(۴) هدف مطالعه و تحقیق

مراتع حاشیه صحرا به علت به بیابانی تبدیل شده‌اند.

- (۱) بارندگی کمتر - ساوان
(۲) زاویه تابش آفتاب - مرتع
(۳) رطوبت کم - دشت
(۴) خشکی هوا - استپ

کدام کشورهای اروپای شرقی صنعتی می‌باشد؟

- (۱) جمهوری چک - لهستان
(۲) اکراین - رومانی
(۳) بلغارستان - صربستان
(۴) پرتغال - مجارستان

ناحیه‌بندی بر اساس طرز تفکر و شیوه کار کدام‌یک از افراد زیر صورت می‌گیرد؟

- (۱) زمین‌شناسان
(۲) زیست‌شناسان
(۳) فیزیک‌دانان
(۴) جغرافی‌دانان

ویژگی پرتوهای خورشید در مدار 60° چیست؟

- (۱) وسعت زیاد با انرژی معتدل و دریافت انرژی پایین در واحد سطح
(۲) به دلیل مایل تابیدن مساحت دو برابر ناحیه استوایی است و مقدار انرژی گرمایی نصف منطقه استوایی
(۳) پراکندگی زیاد در سطح کره زمین و دریافت نامساوی انرژی در مدارهای شمالی و جنوبی
(۴) کاهش انرژی دریافتی و گسترش مساحت جغرافیایی و تنوع اکوسیستمی

فرهنگ جهانی مطلوب، باید از کدام ویژگی جهان‌شمول زیر برخوردار باشد؟

- (۱) سازش با سایر فرهنگ‌ها
(۲) استقامت در برابر هجوم فرهنگ‌ها
(۳) معنویت
(۴) سرمایه‌داری

فرهنگ صهیونیسم و فرهنگ سرمایه‌داری نسبت به جهان و دنیای پیرامون خود، کدام رویکرد را دارند؟

- ۱) فرهنگ این دو گروه جهان‌شمول و فراگیر بوده و تمامی جهان‌های اجتماعی تابع آن هستند و از آن پیروی می‌کنند.
- ۲) با نگاه سلطه‌جویانه و عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و پیرامونی تقسیم می‌کنند.
- ۳) آرمان‌ها و ارزش‌های این دو فرهنگ در راستای خلیات و ویژگی‌های روحی افراد جهان‌های اجتماعی مختلف است.
- ۴) رویکرد هر دو این فرهنگ‌ها، معنوی بوده و تلاش می‌کند تا انسان را به ایمان نخستین و سرمایه‌داری صحیح راهنمایی کنند.

به ترتیب از بخش فردی جهان انسانی و بخش اجتماعی آن، با کدام عنوان یاد می‌کنند؟

- ۱) جهان اجتماعی - جهان طبیعی
- ۲) جهان ذهنی - جهان فرهنگی
- ۳) جهان طبیعی - جهان اجتماعی
- ۴) جهان فرهنگی - جهان ذهنی

به ترتیب، این موارد ویژگی کدام فرهنگ‌ها و جوامع است؟

- انسان نمی‌تواند آینده‌اش را بر اساس اراده و عمل خود بسازد.
- آبادی دنیا هدف مستقلی نیست.
- با تسخیر و تصرف طبیعت، تمامی مسائل و مشکلات انسان حل می‌شود.
- قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها، اهمیت بسیاری دارد.

- ۱) جهان سوم - معنوی - تکوینی - متجدد
- ۲) جبرگرا - دینی - مدرن - جهانی
- ۳) ذهنی - جهان سوم - دنیوی - اجتماعی
- ۴) اساطیری - جبرگرا - متجدد - توحیدی

به ترتیب، این موارد با چه موضوعی ارتباط دارند؟

- افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی
- فراهم کردن انگیزه شناخت متقابل
- رفتار متناسب با منافع آیندگان

- ۱) روشنگری پایان قرن بیستم - قبول تفاوت‌ها در فرهنگ جهانی - کنش اجتماعی
- ۲) روشنگری پایان قرن نوزدهم - تأکید بر شباهت‌ها در فرهنگ جهانی - پدیده اجتماعی
- ۳) رواج اندیشه‌های پست مدرنیستی - تأکید هم‌زمان بر شباهت‌ها و تفاوت‌ها - ارزش اجتماعی
- ۴) افول آرمان‌های پس از رنسانس - تناسب زندگی فردی با زندگی فرهنگی - کنترل اجتماعی

هنگامی که فرد، اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته مطرح می‌کند، به کدام جهان وارد می‌شود؟

- ۱) جهان انسانی
- ۲) جهان فرهنگی
- ۳) جهان تکوینی
- ۴) جهان طبیعی

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست خورده است، در چه صورت می‌تواند استقلال سیاسی خود را دوباره به دست آورد؟

- ۱) حفظ هویت فرهنگی
- ۲) ادغام با نیروی مهاجم غالب
- ۳) نزاع سیاسی با مهاجمان
- ۴) خروج از مرزهای سیاسی پیشین

- (۱) استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. - استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند. - استعمارگران هر دو پنهان هستند.
- (۲) استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند. - استعمارگران هر دو پنهان هستند. - استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند.
- (۳) استعمارگران هر دو پنهان هستند. - استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. - استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند.
- (۴) استعمارگران حضور مستقیم و آشکار دارند. - استعمارگران هر دو پنهان هستند. - استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند.

به ترتیب هر یک از عبارات زیر، علت، مفهوم و نتیجه چیست؟

- فرهنگ بدون نگاه سلطه‌جویانه
- فرهنگ با عقاید، ارزش‌ها و هنجارهای مطابق نیازهای فطری
- فراهم کردن زمینه نفوذ سلطه‌گران

- (۱) جهانی‌نشدن فرهنگ - فرهنگ حق - فرهنگ جبرگرا و غیرمسئول
- (۲) جهانی‌نشدن فرهنگ - مدینه فاسقه - فرهنگ دارای مسئولیت و تعهد
- (۳) جهانی‌شدن فرهنگ - فرهنگ سلطه - فرهنگ بدون معنویت
- (۴) جهانی‌شدن فرهنگ - فرهنگ حق - فرهنگ بدون حقیقت

به ترتیب کدامیک نظر کسانی است که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند و کدامیک دیدگاه گروهی است که جهان عینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند؟

- (۱) بین علوم طبیعی، انسانی و اجتماعی تفاوت واقعی وجود ندارد - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند.
- (۲) علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه نظیر علوم طبیعی است - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.
- (۳) جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ جامعه است - ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.
- (۴) ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی دارند - جهان عینی و طبیعی را ماده خامی می‌دانند که در معرض برداشت‌ها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرند.

چند مورد از جملات زیر صحیح است؟

- الف) پرسشگری، واسطه رسیدن انسان از معلومات به مجهولات می‌باشد.
 ب) تفکر غیرفلسفی، همان رویارویی با سوال‌های معمولی است.
 ج) از نظر ملاصدرا، سائر از تنگنای ظواهر و محسوسات عبور می‌کند.
 د) فیلسوفان برای پاسخ به سئوالات فلسفی از روش‌های عقلانی استفاده می‌کنند.

- (۱) ۲ مورد
 (۲) ۳ مورد
 (۳) ۱ مورد
 (۴) هیچ مورد

پیش از سقراط کسانی که خود را می‌دانستند، معیار را می‌گرفتند و اولین بار لفظ فیلسوفیا توسط به کار رفت.

- (۱) دانشمند، حقیقت، درک شخصی فرد - افلاطون
 (۲) سوفیست، ادراک انسان، حواس او - فیثاغورس
 (۳) فیلسوف، حقیقت، ادراک آدمی - سقراط
 (۴) دانشمند، برخی واقعیات را، حواس آدمی - ارسطو

اساس و شالوده نظریات در علوم در و اگر در پذیرفته شود شالوده علوم قرار می‌گیرد.

- (۱) دانش فلسفه - علوم تجربی
 (۲) دانش منطق - دانش فلسفه مضاف
 (۳) معرفت‌شناسی - علوم انسانی
 (۴) فلسفه مضاف - دانش فلسفه

کدام مورد به ترتیب به ریشه و یکی از شاخه‌های فلسفه اشاره دارد؟

- (۱) وجودشناسی - فلسفه فیزیک
 (۲) معرفت‌شناسی - انسان‌شناسی
 (۳) انسان‌شناسی - علم اخلاق
 (۴) هستی‌شناسی - روانشناسی

ملاصدرا پرسش‌های اساسی و تفکر در آن‌ها را و مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آن‌ها را می‌نامد.

- (۱) فطرت دوم - فطرت اول
 (۲) فطرت اول - فطرت ثانی
 (۳) فطرت مادی - فطرت ثانی
 (۴) تفکر غیرفلسفی - تفکر فلسفی

زمانی که فیلسوفان درباره هر دانش تأمل می‌کنند چه عملی حاصل می‌شود؟

- (۱) فلسفه نظری
 (۲) فلسفه عملی
 (۳) فلسفه مضاف
 (۴) الهیات

کدام عبارت در مورد اندیشیدن فیلسوفانه و باورهای فلسفی نا درست است؟

- (۱) باورهای ما در مورد جهان و انسان گاهی با باورهای دیگران یکسان است و گاه متفاوت.
 (۲) شاید دلایل برخی باورهای فلسفی خود را بدانیم و برای برخی هم دلیلی نداشته باشیم.
 (۳) از حرف‌ها و رفتارهای دیگران نمی‌توان ریشه‌های فکری آنان را کشف کرد و دانست.
 (۴) تحلیل درست افکار و عقاید بیانگر اهداف و معانی‌ای است که در زندگی دنبال می‌شود.

جمله "فیلسوف واقعی عقیده‌اش را بر پایه تخیل و تعصبات و تبلیغات بنا نمی‌کند" از تأثیرات چه چیزی می‌باشد؟

۷۸

- (۱) دوری از مغالطه
(۲) استقلال در اندیشه
(۳) حیرت فلسفی
(۴) زندگی بر پایه فهم فلسفی

کدام یک از گزینه‌های زیر تفکر غیرفلسفی است؟

۷۹

- (۱) انسان موجودی کنجکاو و پرسشگر است.
(۲) جهان محدود یا نامحدود است؟
(۳) معنا و مقصود آزادی چیست؟
(۴) شناسایی حقیقت و چیستی پدیده‌ها

یک تفکر فیلسوفانه چگونه آغاز می‌شود؟

۸۰

- (۱) دستیابی به عقاید صحیح
(۲) پذیرش عظمت سوالات بنیادین
(۳) کسب شخصیت مستقل
(۴) استقلال‌اندیشی

حسین به پدر و مادرش احترام نمی‌گذارد، علی دوست دارد فقط با دوستان پسر خود مسابقه دهد و ستاره در کنار خانواده احساس آرامش دارد. به ترتیب، موارد ذکر شده بیانگر کدام جنبه از رشد در دوره کودکی هستند؟

۸۱

- (۱) اجتماعی - هیجانی - شناختی
(۲) اخلاقی - جسمانی - اجتماعی
(۳) اخلاقی - اجتماعی - هیجانی
(۴) اجتماعی - شناختی - هیجانی

ابراز خشم، جزء کدام جنبه رشد انسانی، محسوب می‌شود؟

۸۲

- (۱) رفتاری
(۲) هیجانی
(۳) شناختی
(۴) فیزیولوژیکی

کردارشناسان از کدام روش تحقیق بیشتر بهره گرفته‌اند؟

۸۳

- (۱) مشاهده
(۲) آزمایش
(۳) روش‌های قیاسی
(۴) روش همبستگی

از نظر تقسیم‌بندی انواع شناخت کدام گزینه زیر با بقیه متفاوت است؟

۸۴

- (۱) علی سعی می‌کند که دوستان خود را قضاوت نکند.
(۲) سارا می‌خواهد برای انتخاب رشته تحصیلی خود بهترین تصمیم را بگیرد.
(۳) امید در یادآوری خاطرات دوران گذشته خود دچار مشکل است.
(۴) استدلال‌های زهرا در مورد مسائل اخلاقی بی‌نظیر است.

این واقعیت که انسان‌ها در جنبه‌های بسیاری از رشد شبیه یکدیگر هستند، نشانگر چیست؟

۸۵

- (۱) غریزه
(۲) وراثت
(۳) یادگیری
(۴) استعداد

در کدام روش جمع‌آوری اطلاعات، محقق بر اساس پاسخ‌های دریافت کرده، پرسش بعدی خود را معلوم و آن را هدایت می‌کند؟

۸۶

- (۱) مشاهده
- (۲) پرسش‌نامه
- (۳) مصاحبه
- (۴) آزمون

کدام یک از عوامل بر چگونگی رشد قبل از تولد تأثیر بسزایی ندارد؟

۸۷

- (۱) فشار روانی و آلودگی هوا
- (۲) سن مادر و کیفیت تغذیه
- (۳) استفاده از دارو و حالت‌های هیجانی
- (۴) قرارگرفتن صفات از طریق کروموزوم‌های مادر

کدام گزینه نادرست است؟

۸۸

(۱) واژه توصیف، به چيستی یک پدیده مربوط می‌شود.

(۲) در استناد به نظر صاحب‌نظران و مقام صلاحیت‌دار با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق به حقیقت چیزی پی می‌برند.

(۳) موفقیت در رسیدن به پیش‌بینی و کنترل به چگونگی توصیف و تبیین پدیده مورد مطالعه بستگی دارد.

(۴) فرضیه می‌تواند صحیح یا غلط باشد.

به ترتیب باتوجه‌به فرمایشات پیامبر گرامی اسلام (ص)، کودک در کدام دوره باید "عواطف و احساسات صحیح در او رشد داده شود"، "وزیر و مشاور بودن" و "فرمانبردار" باشد؟

۸۹

- (۱) هفت سال اول - هفت سال سوم - هفت سال دوم
- (۲) هفت سال سوم - هفت سال دوم - هفت سال اول
- (۳) هفت سال اول - هفت سال سوم - هفت سال اول
- (۴) هفت سال دوم - هفت سال اول - هفت سال دوم

شکل‌گیری "مفهوم خود" در کودکان، با ارتباط پیدا می‌کند.

۹۰

- (۱) رشد جسمی و روانی - حرکتی
- (۲) رشد شناختی یا ذهنی
- (۳) حل بحران‌های هویت و گسستگی
- (۴) رشد هیجانی و اجتماعی

استاد علیرضا افشار

”همایش ها“

@hamayesh_dr_afshar

گزینه ۲

۱

$$q \vee \underbrace{\sim(p \vee \sim q)}_{\text{دمورگان}} \equiv q \vee \underbrace{(\sim p \wedge q)}_{\text{جابه‌جا می‌کنیم}} \equiv q \vee (q \wedge \sim p) \equiv q$$

گزینه ۲

۲

برای نقیض کردن یک گزاره کافی است فعل جمله را نفی کنیم. نقیض گزاره p را با نماد $(\sim p)$ نمایش می‌دهیم و گزاره $(\sim q \Rightarrow \sim p)$ را عکس نقیض $(p \Rightarrow q)$ می‌نامیم.

گزینه ۳

۳

در جدول ارزش فقط در اولین سطر و آخرین سطر، ارزش گزاره‌ها باهم برابر است و جدول ارزش پنج گزاره، $۳۲ = ۲^۵$ سطر دارد. بنابراین در $۳۰ = ۳۲ - ۲$ سطر، ارزش گزاره‌ها مانند هم نیستند.

گزینه ۳

۴

"تهران پایتخت ایران نیست." یک گزاره است.

گزینه ۴

۵

گزینه "۴": این گزاره مرکب از دو جمله خبری "یک چهار ضلعی متوازی‌الاضلاع است" و "لوزی است" تشکیل شده است یا می‌توانیم به این صورت استدلال کنیم، چون از ادات ربط "اگر" یا "آنگاه" استفاده شده است گزاره مرکب می‌باشد. در سایر گزینه‌ها فقط یک گزاره ساده داریم، بنابراین گزاره مرکب نیستند.

$$\underbrace{[\sim p \wedge (\sim p \vee q)]}_{\text{قانون جذب } \sim p} \vee \underbrace{(\sim q \wedge q)}_F \equiv \sim p \vee F$$

$$\Rightarrow \begin{cases} p \equiv T \Rightarrow \sim p \vee F \equiv F \\ p \equiv F \Rightarrow \sim p \vee F \equiv T \end{cases}$$

در نتیجه ارزش گزاره هم می‌تواند درست باشد هم نادرست، یعنی وابسته به ارزش p است.

$$(p \Leftrightarrow q) \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p) \equiv (\sim p \vee q) \wedge (\sim q \vee p)$$

$$\equiv (\sim p \wedge \sim q) \vee \underbrace{(\sim p \wedge p)}_F \vee \underbrace{(q \wedge \sim q)}_F \vee (q \wedge p) \equiv (\sim p \wedge \sim q) \vee (q \wedge p)$$

پس باتوجه به سؤال می‌توان گفت:

$$r \equiv \sim p \wedge \sim q \equiv \sim (p \vee q)$$

می‌دانیم ارزش گزاره $(p \vee F)$ بستگی به ارزش p دارد.

$$(p \vee F) \equiv p$$

$$(\sim p \wedge q) \vee p \equiv p \vee (\sim p \wedge q)$$

از خاصیت توزیع‌پذیری استفاده می‌کنیم:

$$(\sim p \wedge q) \vee (p \vee F) \equiv (\sim p \wedge q) \vee p$$

$$\equiv (\sim p \vee p) \wedge (q \vee p) \equiv T \wedge (q \vee p) \equiv T \wedge F \equiv F$$

ترکیب دو شرطی $(p \Leftrightarrow q)$ را به صورت‌های " p نتیجه می‌دهد q را و q نتیجه می‌دهد p را"، "اگر p آنگاه q و اگر q آنگاه p "، "اگر p آنگاه q و برعکس"، " p شرط لازم و کافی است برای q " و " p اگر و تنها اگر q " می‌خوانیم. باتوجه به این تنها گزینه "۳" صحیح است.

عکس نقیض گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به صورت $p \Rightarrow \sim q$ بیان می‌شود.

p	q	$p \Rightarrow q$
ن	ن	د
ن	د	د
د	ن	ن
د	د	د

با استفاده از جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	$\sim q$	$p \Rightarrow q$	$p \Rightarrow \sim q$	$(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)$
د	د	ن	د	ن	ن
د	ن	د	ن	د	ن
ن	د	ن	د	د	د
ن	ن	د	د	د	د

ستون آخر جدول با $\sim p$ برابر است.

طبق قانون جذب:

$$p \vee (p \wedge \sim q) \equiv p$$

ارزش p نادرست است. از طرفی ارزش $\sim r$ درست می‌باشد، پس ارزش خود r نادرست است. در مورد ارزش q هم نمی‌توان اظهارنظر کرد.

$$\sim p \vee (q \wedge r) \equiv \sim F \vee \underbrace{(q \wedge F)}_F \equiv T \vee F \equiv T$$

ارزش گزاره $(q \wedge p) \Rightarrow (q \wedge r)$ نادرست است، پس باید $q \wedge r$ درست و $q \wedge p$ نادرست باشد:

$$\left. \begin{array}{l} \text{چون } q \wedge r \equiv T \Rightarrow q, r \equiv T \\ \text{چون } q \wedge p \equiv F \Rightarrow p \equiv F \text{ (} q \equiv T, \text{ است } q \text{ درست است)} \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow (r \wedge \sim p) \Leftrightarrow (\sim r \Leftrightarrow p) \equiv (T \wedge \sim F) \Leftrightarrow (\sim T \Leftrightarrow F)$$

$$\equiv \underbrace{(T \wedge T)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(F \Leftrightarrow F)}_T \equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

$$(\sim q \wedge p) \vee (\sim p) \xrightarrow{\text{خاصیت جابه‌جایی}} (\sim p) \vee (\sim q \wedge p)$$

$$\xrightarrow{\text{خاصیت پخشی}} (\sim p \vee \sim q) \wedge \underbrace{(\sim p \vee p)}_T$$

$$\xrightarrow{\text{خاصیت دمورگان}} \sim(p \wedge q) \wedge T$$

برای اینکه ارزش گزاره نادرست باشد باید p و q ارزش درست داشته باشند:

$$\sim(T \wedge T) \wedge T \equiv \sim T \wedge T \equiv F \wedge T \equiv F$$

در سایر موارد اگر ارزش p و q ، درست - نادرست یا نادرست - درست و یا هر دو نادرست باشند، ارزش گزاره درست می‌شود. بنابراین برای اینکه ارزش گزاره نادرست باشد باید هم p و هم q ارزش درست داشته باشند.

	p	q	$p \vee q$	$\sim(p \vee q)$
۱	د	د	د	ن
۲	د	ن	د	ن
۳	ن	د	د	ن
۴	ن	ن	ن	د

از نادرستی $(p \Leftrightarrow s) \Rightarrow q$ نتیجه می‌گیریم که q درست و s و p نادرست است که p نادرست است که s و p می‌توانند درست یا نادرست باشند.

$$(p \wedge q) \Rightarrow q \equiv (p \wedge T) \Rightarrow T$$

$$(p \wedge T) \equiv \begin{cases} \xrightarrow{p \equiv T} T & T \Rightarrow T \equiv T \\ \xrightarrow{p \equiv F} F & F \Rightarrow T \equiv T \end{cases}$$

بنابراین نتیجه می‌گیریم که چه p درست باشد چه نادرست، در هر صورت ارزش گزاره درست است:

$$(p \wedge q) \Rightarrow q \equiv T$$

می‌دانیم دو گزاره زمانی هم‌ارز هستند که ارزش یکسانی داشته باشند. بررسی گزینه‌ها:

$$\text{گزینه ۱: } \begin{cases} \text{نادرست} & -a^2 > 0 \\ \text{درست} & |a| > 0 \end{cases}$$

$$\text{گزینه ۲: } \begin{cases} \text{نادرست} & \sqrt{16} = 4 \in \mathbb{Q}^c \\ \text{درست} & \frac{1}{3} \in \mathbb{R} \end{cases}$$

$$\text{گزینه ۳: } \begin{cases} \text{نادرست} & \sqrt{(-4)^2} = -4 \\ \text{نادرست} & \sqrt{(-4)^2} = |-4| = 4 \\ \text{نادرست} & 2^0 \equiv 0 \\ \text{درست} & (2^0 = 1) \end{cases}$$

$$\text{گزینه ۴: } \begin{cases} \text{درست} & \frac{2}{3} > \frac{1}{5} \\ \text{نادرست} & -\frac{1}{3} > -\frac{1}{4} \end{cases}$$

گزینه ۱: ۳۹ عددی اول نیست، بنابراین ارزش گزاره عطفی نادرست است.

گزینه ۲: هر دو گزاره نادرست بوده، بنابراین ارزش گزاره دوشرطی درست است.

گزینه ۳: مقدم درست و تالی نادرست است. بنابراین ارزش گزاره شرطی نادرست است.

گزینه ۴: هر دو گزاره نادرست بوده، بنابراین ترکیب فصلی آن‌ها نیز نادرست است.

گزینه ۲

۲۱

- (۱) تلمیح: اشاره دارد به داستان حضرت خضرو چشمه آب حیات / تشبیه: چون عقیق - بادیه عشق (۲ تشبیه)
 (۲) تلمیح: اشاره دارد به داستان حضرت که در گهواره به سخن آمد. / تشبیه: غنچه چون عیسی - مهد شاخ - گل چو مریم - مهر خاموشی (۴ تشبیه)
 (۳) تلمیح: اشاره دارد به داستان یوسف و زلیخا / تشبیه: چون زلیخامشربان (یک تشبیه)
 (۴) تلمیح: اشاره دارد به داستان فرهاد و شیرین / تشبیه: چو فرهاد - تیشه فرسودن فرهاد مانند بازی بچگانه است. (۲ تشبیه)

گزینه ۴

۲۲

"المعجم" درباره علم عروض، قافیه، بدیع و نقد شعر است. اما سایر آثار درون مایه عرفانی دارند.

گزینه ۲

۲۳

همه ابیات در چهارخانه جای می‌گیرند، اما بیت گزینه "۲" در سه خانه.

مصرع اول:

(۱) تویی یا ری

(۲) رس فریا

(۳) دهر کس

مصرع دوم:

(۱) به فریا د

(۲) م ن فریا

(۳) د خان رس

گزینه ۲

۲۴

(ه) تشبیه: مادر فلک (اضافه تشبیهی)

(ج) ایهام: ماه ← ۱- استعاره از معشوق ۲- ماه (قمر)

(ب) تلمیح: اشاره دارد به رانده شدن انسان از بهشت

(الف) کنایه: "پرده‌ری کردن" و "از چشم افتادن" به ترتیب کنایه از "آشکار کردن راز" و "بی‌مقدار شدن"

(د) استعاره: ستاره استعاره از "اشک"

گزینه ۳

۲۵

آثار گزینه "۳" به ترتیب جای خالی را کامل می‌کنند.

گزینه ۴

۲۶

تشبیه: خال سیاه به زاغ / جناس: زاغ و باغ

بررسی سایر ابیات:

(۱) استعاره: ماه رخشان ← معشوق / تشبیه: خور آیین و گلچهر

(۲) جناس: حرب و حربه - مقیم و مقام

(۳) استعاره: گریختن شادی

گزینه ۱

۲۷

نویسندگان آثار موردنظر در گزینه "۱" آمده است.

گزینه ۲

۲۸

حافظ - خواجه

گزینه ۴

۲۹

با رد کردن آرایه‌های اغراق و حس‌آمیزی به گزینه "۴" می‌رسیم و آرایه‌های آن را بررسی می‌کنیم:
ایهام تناسب: عزیز: مقامی در مصر (معنی غیراصلی) و متناسب با مصر.
تشبیه: جان عزیز را به ماه مصر تشبیه شده است و وطن به چاه.
جناس: ماه و چاه
تضاد: ماه و چاه
استعاره: ماه مصر استعاره از یوسف است.

گزینه ۴

۳۰

در این بیت فقط یک اضافه تشبیهی "خندنگ غمزه" وجود دارد.
گزینه (۱): چو چنگ / چون رباب
گزینه (۲): روی چون آتش / دل عالم مثل سپند است.
گزینه (۳): آتش عشق / آب تدبیر

گزینه ۲

۳۱

شعر را همانطور که می‌خوانیم می‌نویسیم. شکل صحیح هجابندی این مصراع در گزینه "۲" آمده است.

گزینه ۲

۳۲

سلمان شاعری غزل‌سرا و با مضامین عارفانه بیگانه است؛ اما شاه نعمت‌الله ولی از اعضای فرقه نعمت‌اللهی است. عراقی و نجم دایه تألیفاتی در حوزه عرفان دارند.

گزینه ۴

۳۳

گزینه ۱: دو زلف مانند افعی ← (مانند افعی: تشبیه)
گزینه ۲: هم وجود و هم عدم ← پارادوکس
گزینه ۳: ضحاک ← تلمیح
گزینه ۴: جام - جم ← جناس

گزینه ۱

۳۴

(۱) تو ماه آسمان هستی (۲) مرا مانند خاک زمین مکن (دست ظلم و پای هجر تشبیه نیستند)

گزینه ۱

۳۵

تعریف ارائه‌شده دربارهٔ خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی است.

گزینه ۱

۳۶

نثر فنی کم‌کم در قرن هفتم ضعیف شد و در قرن هشتم با سیطرهٔ تیموریان بر ایران از میان رفت.

گزینه ۱

۳۷

هجاهای مصراع موردنظر به این صورت است:

مَن / سَ / رِ / دَا / رَ / مَ / دَر / پَا / یَ / تُو / خَا / هَم / بَا / زِید

گزینه ۴

۳۸

الف) پای به سنگ برآمدن: کنایه از گرفتار مصیبتی شدن

ب) ایهام: شیرین: ۱- مزه ۲- معشوقهٔ خسرو

د) تشبیه معشوق به درخت

ج) واج‌آرایی: مصوت =

هـ) مشک: استعاره از مو

گزینه ۱

۳۹

بیت اول: ماه استعاره از چهرهٔ معشوق است و به خورشید تشبیه شده. پردهٔ زلف، اضافهٔ تشبیهی است. زلف معشوق که صورتش را می‌پوشاند همچون ابری است که خورشید را می‌پوشاند. (۳ تشبیه)

بیت دوم: یوسف گل، اضافهٔ تشبیهی / در فصل بهار عالم پیر مثل زلیخا جوان شد. (۲ تشبیه)

بیت سوم: گلبرگ بناگوش، اضافهٔ تشبیهی / نگاه گرم من مثل سیلی استاد است. (۲ تشبیه)

گزینه ۱

۴۰

حمدالله مستوفی از نویسندگان و تاریخ‌نگاران این قرن است نه از شاعران قرن هشتم.

گزینه ۱

۴۱

تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیرهٔ پیامبر و صحابهٔ ایشان به کار گرفته می‌شد، ولی بعدها برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز از این روش اسفاده می‌شد.

گزینه ۲

۴۲

تاریخ‌نگاری عمومی یکی از شاخه‌های تاریخ‌نگاری در ایران که از قرن سوم آغاز شد و تا اواخر قاجار ادامه یافت. گزینهٔ ۴ نادرست؛ تاریخ‌های محلی از مهم‌ترین گونه‌های تاریخ‌نگاری و گنجینه‌های مهم اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، نظامی و نیز جغرافیایی شهرها و مناطق ایران است.

گزینه ۳

۴۳

مطالعهٔ روش‌مند افسانه‌ها و اساطیر اقوام دوره‌های مختلف تاریخی، خاطرات شفاهی، انواع مختلف ادبیات عامیانه کمک‌کننده به شناخت فرهنگ و آداب‌ورسوم می‌باشد.

گزینهٔ ۴ نادرست، کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعاتی سودمند دربارهٔ شیوهٔ کشورداری، مناسبات حکومت، مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند.

گزینه ۲

۴۴

در روش ترکیبی مورخ با مطالعه و مطابقت همهٔ روایات یک گزارش تنظیم می‌کند در این روش وی ناچار به انتخاب و گزینش است و امکان دارد از برخی جنبه‌ها چشم‌پوشی کند.

گزینه ۳

۴۵

قبوس‌نامه جزء اندرزنامه می‌باشد و اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازد.

گزینهٔ ۴ نادرست؛ سیاست‌نامه‌ها شامل اطلاعات سودمند دربارهٔ شیوهٔ کشورداری، مناسبات حکومت، مردم، تشکیلات و نهادهای اداری می‌باشد.

گزینه ۱

۴۶

تاریخ‌های محلی یکی از مهم‌ترین گونه‌های تاریخ‌نگاری و یکی از گنجینه‌های مهم اطلاعات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی و نیز جغرافیایی شهرها و مناطق ایران است. انگیزهٔ اصلی نویسندگان این دسته از کتاب‌های تاریخی، ثبت و ضبط رویدادهای تاریخی، بیان ویژگی‌های جغرافیایی و اقتصادی و نگارش زندگی‌نامهٔ مفاخر و مشاهیر محلی بوده است.

گزینه ۲

۴۷

الف) جاهلی و جاهلیت در قرآن مترادف با نادانی و فقدان علم و معرفت نیست، بلکه دلالت بر فرهنگ و اخلاق خشن، گستاخ و کینه‌جویی دارد که از خلق‌وخوی تند و سرکش اعضای آن جامعه سرچشمه می‌گرفت و برخی از یهودیان ساکن یثرب و معدودی از مسیحیان مستقر در نجران از جمله ادیان ساکن در شبه‌جزیره عربستان در آستانه ظهور اسلام بودند.

ب) در نتیجه تداوم سیاست تعقیب کاروان‌های تجاری قریش سرانجام در سال دوم هجرت جنگ بزرگی میان سپاه اسلام و لشکریان مشرک در جایی موسوم به بدر صورت گرفت. در سال نخست هجرت به دنبال نزول آیات جهاد رسول خدا تصمیم به تشکیل نیروی نظامی گرفت.

ج) اگرچه نحوهٔ توزیع عطایا توسط خلیفه دوم بر پایه مساوات اسلامی نبود، اما ساده‌زیستی و سخت‌گیری ایشان نسبت به کارگزاران خلافت و بزرگان قریش، از ثروت‌اندوزی و تجمل‌گرایی آنان جلوگیری کرد.

گزینه ۲

۴۸

عجائب‌المقدور جزء تک‌نگاری‌ها، شاهنامه جزء تاریخ‌های منظوم و المسالک‌والممالک جزء متون جغرافیایی است.

گزینه ۱

۴۹

آثار، محوطه‌ها و بناهای تاریخی به مورخان، برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کند.

گزینه ۲

۵۰

مورخان در دوران اسلامی، گزارش‌ها و نوشته‌های خود را به دو روش سال‌شماری و موضوعی تنظیم و ارائه می‌کردند. گزینه ۳ نادرست، تاریخ‌نگاری روایی و ترکیبی از تقسیم‌بندی رایج تاریخ‌نگاری توسط مورخان می‌باشد.

گزینه ۲

۵۱

بیابان‌های گرم عمدتاً در نواحی مجاور مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی واقع شده‌اند. نواحی مجاور خط استوا بیشترین جذب و تابش انرژی خورشیدی را دریافت می‌کند، اما بارندگی هم در این مناطق زیاد است و در تعریف بیابان کمبود بارش را داریم، پس گزینه ۳ نادرست می‌باشد.

گزینه ۴

۵۲

مراعات مداری در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

گزینه ۱

۵۳

مایل بودن محور زمینی بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید موجب می‌شود طی حرکت وضعی و انتقالی، وسعت منطقه روشن و تاریک و طول روز و شب و فصول مختلف سال در نواحی مختلف در نیمکره شمالی و جنوبی متفاوت باشد. بیابان‌های گرم عمدتاً در نواحی مجاور مدار رأس‌السرطان و رأس‌الجدی واقع شده‌اند.

گزینه ۱

۵۴

شهرها، استان‌ها و کشورها نواحی سیاسی محسوب می‌شوند؛ زیرا یک نهاد آن‌ها را اداره و مدیریت می‌کند. این نواحی با مرزهای قراردادی از نواحی مجاور متمایز می‌شوند.

گزینه ۴

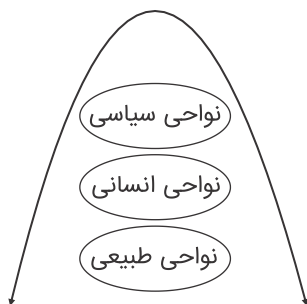
۵۵

انتخاب معیارها بر اساس هدف مطالعه و تحقیق می‌باشد. گزینه ۱ نادرست است؛ زیرا ناحیه‌بندی بر اساس طرز تفکر جغرافی‌دان می‌باشد.

گزینه ۳

۵۶

به‌طور کلی، امروزه همه نواحی طبیعی یا انسانی جهان تحت مدیریت نهادهای سیاسی یا اداری قرار دارند.

گزینه ۴

۵۷

مراتع حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند. ساوان ناحیه انتقالی بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ آفریقا است، پس گزینه ۱ نادرست می‌باشد.

گزینه ۱

۵۸

لهستان و جمهوری چک تنها کشورهای صنعتی اروپای شرقی می‌باشد. گزینه ۴ نادرست، زیرا پرتغال کشوری در جنوب غربی اروپا است.

گزینه ۴

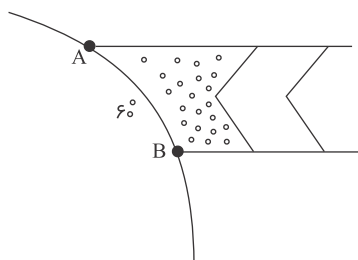
۵۹

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و بر اساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد.

گزینه ۲

۶۰

پرتوهای خورشید در مدار 60° به دلیل مایل تابیدن مساحتی ۲ برابر ناحیه استوایی را دربرمی‌گیرند. مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح نصف منطقه استوایی است.

گزینه ۳

۶۱

فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان‌شمول است، برخوردار باشد.

گزینه ۲

۶۲

فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها یا هنجارهای آن متعلق به قوم، منطقه یا گروه خاصی است، ولی نگاهی سلطه‌جویانه دارد. چنین فرهنگی با عبور از مرزهای جغرافیایی خود، جهان را به دو منطقه مرکزی و منطقه پیرامونی تقسیم می‌کند. منطقه مرکزی، منطقه پیرامونی را به خدمت می‌گیرد. فرهنگ صهیونیسم و فرهنگ سرمایه‌داری دو نمونه از این گونه هستند.

گزینه ۲

۶۳

بخش فردی جهان انسانی را جهان ذهنی و بخش اجتماعی آن را جهان فرهنگی نیز می‌نامند.

- در فرهنگ‌های جبرگرا انسان نمی‌تواند آینده‌اش را بر اساس اراده و عمل خود بسازد و محکوم به سرنوشتی محتوم است.
- در فرهنگ معنوی و دینی، آبادی دنیا هدف مستقلی نیست، بلکه خود وسیله‌ای است که در خدمت اهداف معنوی قرار می‌گیرد.
- فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات آن را حل کند.
- قبول تفاوت‌ها و محترم شمردن آن‌ها در فرهنگ جهانی اهمیت بسیاری دارد.

- افول تجربه گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی ← روشنگری پایان قرن بیستم
- فراهم کردن انگیزه شناخت متقابل ← قبول تفاوت‌ها در فرهنگ جهانی
- رفتار متناسب با منافع آیندگان ← کنش اجتماعی

- وقتی فرد درباره موضوع خاصی می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند و با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

- در استعمار قدیم، استعمارگران حضور مستقیم و آشکار داشتند اما در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجریان آشکار هستند. در استعمار فرانو، استعمارگران و مجریان هر دو پنهان هستند.

- فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌هایشان ناظر به قوم و منطقه خاصی است و نگاه سلطه‌جویانه ندارند جهانی نمی‌شوند.
- فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد همان فرهنگ حق است.
- فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

- کسانی که جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و عینی می‌دانند، جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند. گروهی که جهان عینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند، این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. از نظر این گروه، ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

گزینه ۱

۷۱

الف و د صحیح نیست.
الف ← تفکر، واسطه رسیدن انسان از معلومات به مجهولات می‌باشد.
فیلسوف ← کسی است که به صورت قانون‌مند و تخصصی به پرسش‌های بنیادین و فلسفی می‌پردازد.

گزینه ۲

۷۲

پیش از سقراط کسانی که خود را سوفیست می‌دانستند، معیار ادراک انسان را حواس او می‌گرفتند.
شاید اولین بار فیثاغورس که در حدود ۵۸۲ تا ۵۰۰ قبل از میلاد می‌زیست، این لفظ را به کار برده است، اما از زمان سقراط این لفظ بیشتر مورد استفاده قرار گرفت.

گزینه ۴

۷۳

مبانی و زیربنای علوم در فلسفه بررسی می‌شوند و گاهی به آن بخش از مباحث فلسفی که مبانی هر علم را بررسی می‌کند، فلسفه مضاف آن علم گفته می‌شود. آنچه در فلسفه‌های مضاف پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات در علوم قرار می‌گیرد.

گزینه ۱

۷۴

وجودشناسی و معرفت‌شناسی ← ریشه فلسفه
فلسفه فیزیک ← از فلسفه‌های مضاف است.

گزینه ۱

۷۵

ملاصدرا فیلسوف بزرگ اسلامی مشغول بودن به امور عادی زندگی و تفکر در آن‌ها را "فطرت اول" و ورود به آن پرسش‌های اساسی و تفکر در آن‌ها را "فطرت ثانی" یعنی فطرت دوم می‌نامد.

گزینه ۳

۷۶

با تأمل فیلسوفانه درباره هر دانشی، فلسفه آن دانش یعنی مضاف به وجود می‌آید.

گزینه ۳

۷۷

اگر اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم می‌توانیم از لابه‌لای حرف‌هایی که می‌زنند یا رفتارهایی که دارند برخی از ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و بدانیم که آنها چه عقیده و طرز فکری دارند ...

گزینه ۴

۷۸

این گزینه نشانه استقلال در اندیشه و از آثار زندگی بر پایه فهم فلسفی باشد.

گزینه ۱

۷۹

تا زمانی که انسان با همان سوال‌های معمولی و روزانه روبه‌رو است و به دنبال پاسخ آن‌ها است، در مرحله اول تفکر قرار دارد که می‌توان آن را "تفکر غیرفلسفی" نامید.

گزینه ۲

۸۰

درک عظمت پرسش‌های بنیادین آغاز تفکر فیلسوفانه می‌باشد.

گزینه ۳

۸۱

عدم احترام به بزرگ‌ترها: اخلاقی
بازی و انتخاب افراد برای بازی و مسابقه: اجتماعی
احساس آرامش داشتن: هیجانی

گزینه ۲

۸۲

ابراز خشم از نشانه‌های رشد هیجانی در انسان است.

گزینه ۱

۸۳

کردارشناسان (رفتارشناسان) از مشاهده دقیق رفتار حیوانات و آدمیان استفاده می‌کنند؛ بنابراین گزینه ۱ صحیح است.

گزینه ۳

۸۴

هر سه گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ یعنی قضاوت، تصمیم‌گیری و استدلال جزء شناخت عالی هستند؛ اما گزینه ۳ معرف حافظه است که جزء شناخت پایه تقسیم‌بندی می‌شود.

گزینه ۲

۸۵

اینکه ما انسان‌ها در جنبه‌های بسیاری از رشد شبیه یکدیگر هستیم، نشان‌دهنده این نکته است که وراثت، خصوصیات مشترکی را در برنامه زیست‌شناختی و طبیعی رشد ما قرار داده است.

گزینه ۳

۸۶

در مصاحبه، محقق ضمن گفتگو و بر اساس پاسخ‌های دریافت کرده، پرسش بعدی خود را معلوم (مطرح) می‌کند و مصاحبه را هدایت می‌نماید.

گزینه ۴

۸۷

بررسی عبارت نادرست:

منظور از صفات در گزینه ۴ صفاتی است که در مبحث عوامل وراثتی به آن‌ها اشاره شده است و تمامی عبارات گزینه‌های "۱"، "۲" و "۳" از تأثیر عوامل چگونگی رشد قبل از تولد است.

گزینه ۲

۸۸

در شیوه خردگرایانه با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق، به حقیقت چیزی پی‌می‌برند.

رشد عواطف و احساسات صحیح ← هفت سال اول
وزیر و مشاور بودن ← هفت سال سوم
فرمانبردار ← هفت سال دوم

با رشد هیجانی و اجتماعی، مفهوم خود، به شکل مثبتی در کودکان شکل می‌گیرد و کودکان این کفایت و اطمینان را به دست می‌آورند که نسبتاً مستقل رفتار می‌کنند.

